

АПОСТРОФ

Тиждень 7, урок 34

Обладнання і матеріали:

- навчальний посібник “Українська мова та читання” ч. 2 (авторка Г. Остапенко), с. 30-31;
- [зображення апострофа](#);
- роздруківки “[Як записувати числа](#)”, “[Вирази](#)”, “[Відзнака пана Апострофа](#)”, “[Збери вислови](#)”, “[Словосполучення для речень](#)”, “[Слова з протилежними значеннями](#)”, “[Слова для історії](#)”;
- відео “[Казка про апостроф](#)”, “[Словникове слово «ім'я»](#)”.

Слова на дошці: м'яч, ім'я.

УВЕДЕННЯ В ТЕМУ

1. Зустріч з персонажем

Варто зробити апостроф “живим” персонажем. Це може бути прикріплене на паличку [зображення](#) або іграшка-рукавичка. Учитель також може взяти на себе роль апострофа, надягнувши капелюх або наголівник. Діти одразу звернуть на це увагу, перевтілення педагога зацікавить їх і сприятиме засвоєнню матеріалу теми.

— Тук-тук-тук. Привіт! Мене звати пан Апостроф. Бачу, що ви чемні, розумні й моторні другокласники. Нумо знайомитись! У перекладі з грецької “*апостроф*” означає “*зігнутий*”. Мене ставлять у словах перед літерами Я, Ю, Є, Ї, щоб не дати їм пом'якшити попередні приголосні. Сьогодні всі завдання на уроці будуть пов'язані зі мною.

2. Вправа з м'ячем

Це улюблена гра пана Апострофа. Здогадалися, чому? (*Варто слова з апострофом, які зустрінуться під час уроку, виписувати на відокремлену частинку дошки. Наприкінці уроку можна буде ще раз прочитати всі слова, які зустрілися протягом уроку.*)

Вчитель каже бє і кидає м'яч будь-якій дитині. Дитина відповідає б'є, кидаючи м'яч учителю. Варіанти складів: вю – в'ю, пя, бє, ря, вя.

РОБОТА З ТЕКСТОМ

1. Читаємо вірш “Хом'як-футболіст” (*завдання 1, с. 20 посібника*) самостійно — мовчки або пошепки.

2. Виконуємо вправи 2-3 (*див. с. 21 посібника*).

РОБОТА З ПОСІБНИКОМ

1. Вправа на розвиток фонематичного слуху “Почуй, де має бути апостроф”

Діти можуть [виготовити апостроф](#). Вирізати з роздруківки чи намалювати, розфарбувати і приклеїти двостороннім скотчем на паличку. Якщо немає таких позначок, діти піднімають палець, зігнутий як апостроф.

Учитель промовляє слова. Якщо в слові є апостроф — діти піднімають свої апострофи догори.

Варіанти слів — п'ятниця, дев'ять, буряк, сузір'я, шия, цвях, комп'ютер.

2. Читання правила на с. 21 посібника. З'ясуємо, чи є в дітей запитання, чи хоче хтось уточнити інформацію.

Запитання до дітей

- Перед якими літерами ставиться апостроф?
- Для чого цей знак потрібен?
- Прочитайте кілька разів і розкажіть своєму товаришеві правило, не зазираючи до посібника.
- На який розділовий знак схожий апостроф?

3. Діти прописують знак апострофа в зошиті або переписують одну фразу-приклад з правила.

4. Запишіть словами назви чисел: 5, 9, 15, 19. Після яких літер треба ставити апостроф?

Варіанти виконання:

- Діти пишуть слова на дошці по черзі, решта списують.
- Учні записують слова в зошиті, потім учитель піднімає по черзі [картки з правильно написаними словами](#). Діти перевіряють свої записи і ставлять собі плюс або знаходять помилку і виправляють.
- Діти усно розв'язують вирази (роздруківка "[Вирази](#)"), а відповіді записують у зошит.

5. Виконання вправ 4-5 (див. с. 21 посібника).

6. Словникова робота

Ще одне улюблене слово пана Апострофа — Ім'я. Подивіться відео "[Словникове слово «ім'я»](#)" та виконайте усі завдання.

7. Виконання завдання Дружесловика (завдання 6 на с. 21 посібника). Як гадаєте, чи можуть знадобитися ці слова герою вірша — хом'яку?

ДОДАТКОВІ ЗАВДАННЯ

За правильне виконання кожного завдання, [пан Апостроф дає свій значок](#).

1. Гра "Збери прислів'я"

Діти отримують картки з частинами прислів'їв (див. роздруківку "[Збери прислів'я](#)"), утворюють прислів'я з частин, разом пояснюють їх зміст.

2. Учні складають і записують речення з [поданими словосполученнями](#) — *маленькі слов'ята, п'ять їжачків, святкова п'ятниця*.

3. Діти добирають і записують у зошит [протилежні за значенням слова](#) (*зникнути — з'явитися, хвороба, забувати, твердий, блідий, свіжий*), підкреслюють у них апостроф.

3. Вправа “Історія для пана Апострофа” (робота в парах)

Використовуючи [подані слова](#) (*гороб'ята, пір'ячко, в'ють, подвір'я*), діти придумують невеличку історію, а потім розповідають її.

ПІДСУМОК УРОКУ

1. Бесіда “Інтерв'ю пана Апострофа”

Пану Апострофу подобається брати інтерв'ю. Учитель запитує — діти відповідають.

- У перекладі з якої мови слово “апостроф” означає *зігнутий*?
- Перед якими буквами ставиться цей знак?
- Де треба писати апостроф?
- Що робить апостроф з приголосним, який стоїть перед ним?

ВАРІАНТИ ДОМАШНЬОГО ЗАВДАННЯ

1. Виконати завдання з робочого зошита “[Тренажер з правопису](#)” (частина 1, с. 23).

2. Прослухати [казку про апостроф](#).

3. Дібрати загадку, де відгадкою буде слово з апострофом.

Наприклад,

Це слово кожен знає,

Ні на що не проміняє!

До цифри “сім” додам “я” —

Що вийде? (*Сім'я*).

Урок підготувала й провела **Ольга Коваленко**, школа “Соняшник”, м. Київ